

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2017 година

Годишният доклад за дейността на "ВОДОСНАБДЯВАНЕ и КАНАЛИЗАЦИЯ" ООД, гр.ВРАЦА за 2017 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 на Закона за счетоводството, чл. 100(н), ал. 7, т.2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Приложение № 10 към Наредба №2 от 17.09.2003г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация (Приложение № 10), на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състояние на дружеството за 2017 г. и перспективите за развитие.

07.03.2018 г.
гр. ВРАЦА

управител:

(АНГЕЛ ПРЕСТОЙСКИ)

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 816090199

Фирма: "ВОДОСНАБДЯВАНЕ и КАНАЛИЗАЦИЯ" ООД
Седалище: гр.ВРАЦА
Адрес на управление: гр.ВРАЦА УЛ."АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ „ №2
Предмет на дейност: СЪБИРАНЕ,ПРЕЧИСТВАНЕ И ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ
Собственост: Дружеството е:
0 % - частна собственост;
51 % - държавна собственост;
49 % - общинска собственост;

Капитал: Дружеството е с капитал 197 446 лв., разпределен в 19 744 бр. дялове с номинална стойност 10 лв. всеки един.

Съдружници:	Участие в капитала:
ДЪРЖАВА	51%
ОБЩИНИ	49%
Общо:	100.00%

Органи на управление: Дружеството се управлява и представлява от:
АНГЕЛ ЦВЕТКОВ ПРЕСТОЙСКИ - управител

Лицензии, разрешителни за осъществяване на дейността: **Разрешителни за водоползване**
Разрешителни за заустване на отпадни води

Клонове Дружеството няма регистрирани клонове
(чл. 39, т. 7 от ЗС):

Свързани лица: Дружеството има свързани лица, както следва:
ОБЩИНТЕ В ОБЛАСТ ВРАЦА

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЙНОСТТА (съгл. чл.39, т.1 от ЗС)

Осъществяваната от "ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ" ООД основна дейност е:

- ✦ ДОСТАВКА НА ВОДА;
- ✦ ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ;
- ✦ ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ;
- ✦ ДРУГИ

Реализираните приходи по видове стоки/ продукти / услуги от дейността за 2017 г. и тяхното изменение спрямо 2016 г. са както следва:

хил.лева

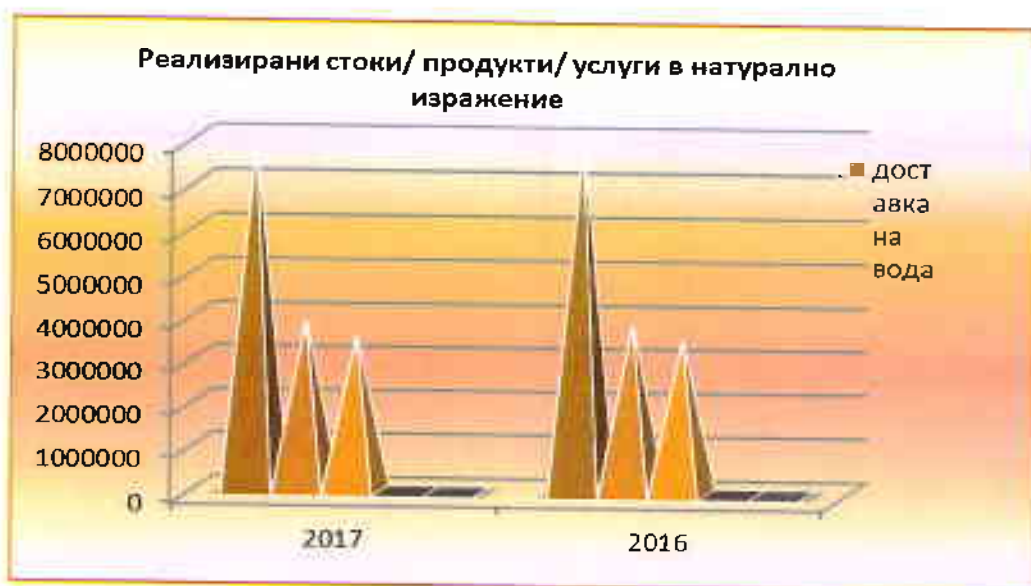
Реализирани приходи от продажби			
по видове стоки/ продукти/услуги	2017	2016	изменение %
доставка на вода	11481	11142	103%
отвеждане на отпадъчни води	898	839	107%
пречистване на отпадъчни води	1505	1379	109%
приходи от продажба на услуги	2118	1237	171%
други приходи	601	507	119%
Общо приходи от продажби	16603	15104	110%

Реализираните стоки/ продукти / услуги в натурално изражение за 2017 г. и тяхното изменение спрямо 2016 г. са както следва:

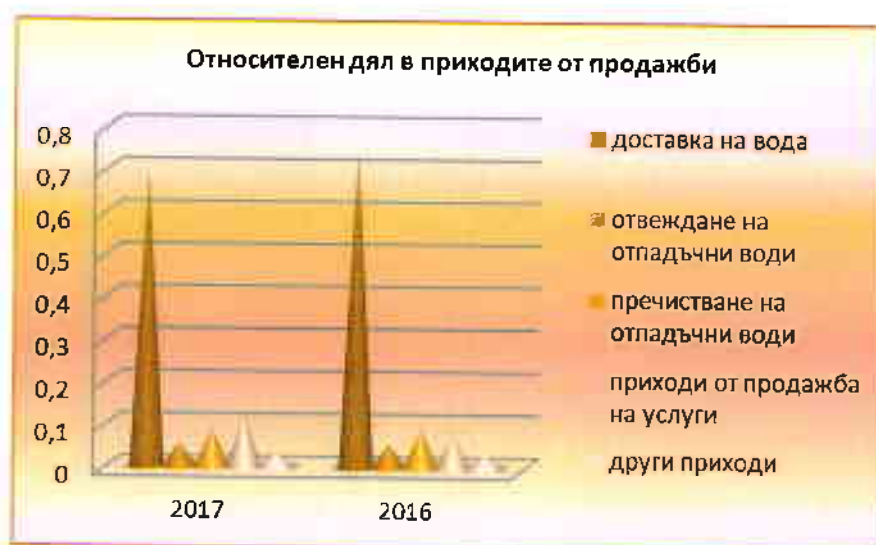
м.куб.

Реализирани стоки/ продукти/ услуги в количествено изражение			
Видове стоки/ продукти/услуги	2017	2016	изменение %
доставка на вода	7917544	7911690	100%
отвеждане на отпадъчни води	3915118	3895147	101%
пречистване на отпадъчни води	3578807	3559937	101%

Относителният дял на реализираните стоки/ продукти / услуги в приходите от продажби на дружеството за 2017 г. и неговото изменение спрямо 2016 г. (съгл. т.1 от Приложение № 10) е както следва:

Относителен дял в приходите от продажби			
по видове стоки/ продукти/услуги	2017	2016	изменение %
доставка на вода	0,691501536	0,73768538	94%
отвеждане на отпадъчни води	0,054086611	0,0555482	97%
пречистване на отпадъчни води	0,090646269	0,09130032	99%
приходи от продажба на услуги	0,127567307	0,08189883	156%
други приходи	0,036198277	0,03356727	108%

“Водоснабдяване и канализация” ООД гр.Враца реализира своите стоки / продукти/ услуги на следните пазари (съгл. т.2 от Приложение № 10):

> **Вътрешни**

- Всички населени места в Област Враца
- Две населени места в Област Монтана

Реализираните на вътрешните и външните пазари приходи по видове стоки/ продукти / услуги от дейността за 2017 г. и тяхното изменение спрямо 2016 г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

по видове стоки/ продукти/услуги	Реализирани приходи от продажби					
	2017		2016		изменение %	
	външни пазари	вътрешни пазари	външни пазари	вътрешни пазари	външни пазари	вътрешни пазари
доставяне на вода	0	11481	0	11142	#DIV/0!	103%
отвеждане на отпадъчни води	0	898	0	839	#DIV/0!	107%
пречистване на отпадъчни води	0	1505	0	1379	#DIV/0!	109%
приходи от продажба на услуги	0	2118	0	1237	#DIV/0!	171%
други приходи	0	601	0	507	#DIV/0!	119%
Общо приходи от продажби	0	16603	0	15104	#DIV/0!	110%

Основните клиенти на “Водоснабдяване и канализация” ООД гр.Враца, техният относителен дял в общите приходи от продажби за 2017г. и изменението спрямо 2016г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Основни клиенти на "Водоснабдяване и канализация" ООД			
Наименование	относителен дял		
	2017	2016г.	Изменение %
Население /абонати /	74,14	75,74	98%
бюджетни предприятия	7,24	5,34	136%
промишленост	17,12	18,04	95%
друг ВК оператор	1,50	0,88	170%
Общо	100%	100%	

Основните клиенти на "Водоснабдяване и канализация" ООД гр.Враца, имат относителен дял под 10% от приходите от продажби.

Основните доставчици на "Водоснабдяване и канализация" ООД гр.Враца, техният относителен дял в общите разходи за 2017г. и изменението спрямо 2016г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Основни доставчици на "Водоснабдяване и канализация" ООД гр.Враца			
Наименование	относителен дял		
	2017	2016г.	Изменение %
материали			
Бластбор ООД Асеновград	19,72	21,21	93%
Мост Енерджи АД	39,78	26,53	150%
Лемекон АД Елхово	2,46	1,54	160%
Петрол АД София	1,09	1,54	71%
Акварор АД София	3,86	4,28	90%
Пътстройинженеринг АД Враца	1,55	1,17	132%
Чез разпределение България София	11,75	8,2	143%
БДМ АУТО ГРУП Враца	1,32	1,2	110%
Бент Ойл АД София	0,76	1,59	48%
Ауто комерс Експрес ООД Враца	2,67	1,67	160%
външни услуги			
Водоснабдяване и канализация ООД Монтана	33,64	23,6	143%
Пътстройинженеринг АД Враца	8,54	3,75	228%
БДМ АУТО ГРУП Враца	0,56	0,96	58%
Ауто комерс Експрес ООД Враца	0,59	0,32	184%
Общо	100%	100%	

Видно от таблицата основните доставчици на "Водоснабдяване и канализация" ООД гр.Враца, чийто относителен дял надхвърля 10% от разходите за суровини и материали, външни услуги (съгл. т.2 от Приложение № 10) както следва:

Основни доставчици на "Водоснабдяване и канализация" ООД с относителен дял над 10% от разходите за суровини/ материали / външни услуги				
Наименование	относителен дял %	ЕИК	седалище и адрес на управление	връзка / взаимоотношения с дружеството
Бластбор ООД	19,72	115105620	гр.Асеновград ул."Иван Вазов" №40	договор доставка материали
Водоснабдяване и канализация ООД	33,64	821152916	Монтана ул."Ал.Стамболийски" №11	доставка на вода
Пътстройинженеринг АД	10,09	106002863	гр.Враца ул.Стоян Кялчев №6 ет.3	договор
Чез разпределение АД	11,75	130277958	гр.София бул.Цариградско шосе 159	договор
Мост Енерджи АД	39,78	201325372	София бул."България" №118	договор

➤ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

При осъществяване на дейността си "ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ" ООД ГР.ВРАЦА е изложено на определени рискове, които оказват въздействие върху неговите резултати.

✦ Систематични рискове:

✓ Политически риск:

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната, които от своя страна влияят върху възвръщаемостта на инвестициите. Определящ фактор за дейността на даден отрасъл и респективно дейността на фирмата е формулираната от правителството дългосрочна икономическа програма, както и волята да се осъществяват набелязаните приоритетни стъпки. Степента на политическия риск се асоциира с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството икономическа политика или в по-неблагоприятния случай - смяна на правителството и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

В условията на международна нестабилност, породена и от надигания се тероризъм, политическият риск зависи от мерките, които правителството предприема за противодействие и за ограничаване на негативните ефекти от кризата. Икономическата и фискална политика на правителството е насочена към:

- постигане на трайна макроикономическа устойчивост;
- стимулиране конкурентоспособността на икономиката;
- подобряване качеството на социалните системи и стандарта на живот;

Основните политически рискове за България засягат:

- Стабилността на българското правителство - от това до голяма степен зависи изпълнението на заложените големи енергийни и инфраструктурни проекти, тъй като те са пряко зависими от подкрепата на правителствения орган. Политическата несигурност кара правителството да се концентрира върху популистки мерки с цел да се хареса на избирателите за сметка на разходи, които да доведат до растеж в по-дългосрочен план. Бюджет, който да се хареса на всички – и на протестиращите за повече социални помощи, и на протестиращите за по-малко корумпирана държава, и на бизнеса. На пръв поглед с финансовата рамка на държавата за следващите години правителството се е опитало да постигне точно това: да увеличи социалните плащания, като едновременно с това маркира някакви намерения за реформи в администрацията, образованието и здравеопазването.
 - *Бавното възстановяване от икономическата криза.* В тази насока следва да се обърне внимание на: действителния растеж – дали ще отговори на правителствените прогнози; очакваното покачване на износа; възможността на правителството да взима изгодни заеми на международните пазари; полаганите усилия за умерено възстановяване на вътрешното потребление;
 - *Извършените реформи и оптимизирането на процеса по усвояване на средства от ЕС.* Наблюдение на: реформите в неефективните пенсионно-осигурителни системи, здравната система и образованието; административната координация при финансирането на проекти от ЕС, подобряване процеса на отпускане, координиране и управление на средствата по европейски програми;
 - *Борбата срещу корупционните практики и организираната и битова престъпност* - резултатите рефлектират върху доверието на Европа и чуждестранните инвеститори;
 - Оценката на международните рейтингови агенции за стабилността на публичните финанси на страната.
 - Правителствата се ангажират с деклариране, че ще продължават да провежда консервативна и дисциплинирана фискална политика, поддържаща референтни нива на бюджетен дефицит и стабилност в трансфера на публични финанси.
- * *На база посоченото и познаването на политическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме политическия риск като: **нисък риск**.*

✓ **Макроикономически рискове:**

Икономиката на България като малка държава е силно зависима от европейската и световната икономика. Подобриенето на водещите индикатори за еврозоната формират очаквания за нейното бавно и постепенно възстановяване. В краткосрочен план вътрешното търсене се очаква да бъде благоприятно повлияно от забавянето на инфлационните процеси.

Конюктурноводещите индикатори показаха известно подобриение през последните месеци, но основните пазарни движещи сили се очаква да останат силно променливи. Темповете на възстановяване на световната икономика се очаква да останат умерени. В същото време, с нарастване на структурните предизвикателства, икономическата активност в развиващите се страни показва известна загуба на инерция.

Пазарните обеми, както и маржове се очаква да продължат да бъдат под натиск, независимо от очакваното възстановяване на икономиката.

Очакванията за бизнес климата са предпазливо оптимистични.

Най-голяма все още част от икономическия растеж се дължи на ударното усвояване на европейски средства.

Според министерство на финансите, рамката на бюджета за 2017г. "е изготвена на база консервативна прогноза за основните макроикономически показатели".

➤ Валутен риск:

Валутният риск обобщава възможните негативни импликации върху възвращаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс. Като гарант за макроикономическата стабилност, България ще запази паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1.95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

Поскъпването на долара влияе пряко върху стойността на номиналния внос и износ, като от гледна точка на българската икономика оскъпява вноса в долари. Положителните ефекти за икономиката на България от обезценяването на еврото спрямо долара са по-значими от негативните. В търговията си с трети страни България се разплаща най-често в долари, делът на които е значително по-висок от средния за еврозоната, а делът на долларите разплащания при вноса е по-голям от този при износа. Поскъпването на долара спрямо еврото ще доведе до влошаване на условията на търговия за България с държави извън ЕС при запазване на цените на суровините на същото ниво. Негативният ефект от поскъпването на долара върху условията на търговия обаче се компенсира частично от реакцията на долларите цени на суровините спрямо динамиката на курса на долара, която е низходяща. България е нетен вносител на първични стоки, каквито са металите и храните, и че делът на разплащанията в долари във вноса е по-висок от този в износа, БНБ очаква поскъпването на долара спрямо еврото да влоши за България условията на търговия за тази група стоки.

От друга страна, в зависимост от степента, в която по веригата на предлагането по-високите вносни цени се пренасят в страната, може да се очаква повишаване на крайните цени и/или понижаване на печалбите на фирмите.

* На база посоченото и познаването на икономическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме валутния риск като: **нисък риск**.

➤ Инфлационен риск:

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите в България. Основните рискове, свързани с инфлацията се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната. Средногодишната инфлация остана ниска под влияние на благоприятната конюнктура на международните пазари на суровини. Цената на петрола пада поради факта, че държавите в ОПЕК и извън картела се задължават да споразумението за понижение на добива, което влиза в сила от 1 януари 2017 г. Свиването на продукцията в рамките на общо 1,8 млн. барела дневно ще бъде осъществено на няколко етапа. Това косвено се отразява и върху цените на горивата, а оттам върху разполагаемия доход на хората, които могат да купуват стоки и услуги с по-висока добавена стойност. Това положение може да е временно предвид несигурната политическа обстановка в Близкия изток, която би довела до повишаване цената на петрола.

Слаб оптимизъм дава Българската енергийна борса, която реално заработи от началото на годината. Възможността за сключване на двустранни договори на борсата ще увеличи търгуваните количества, а се очаква това да се отрази и на цената - в посока надолу. Но съществува опасност от структурни изкривявания на енергийния пазар, а от там и промяна в логиката на икономическия живот.

В същото време ниският икономически растеж на българската икономика запазва базисната инфлация на ниско равнище към днешна дата, тъй като домакинствата се адаптираха към несигурната икономическа среда и продължават да спестяват, свивайки вътрешното потребление.

Годишна инфлация, измерена чрез Индекс на потребителските цени, по години										
2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
12.50%	7.80%	0.60%	4.50%	2.80%	4.20%	-1.60%	-0.90%	-0.40%	-0.80%	2,10%

Източник: НСИ

Силно негативен момент както за икономиката, така и за бюджета е, че страната още не е излязла от дефлационните процеси. Според МФ вече има сигнали за оттласкване, най-вече заради повишените цени на електроенергията. Повишаването на инфлационните очаквания предполага засилване на инвестициите в икономиката и нарастване на търсенето на работна ръка, което вече се забелязва.

- * На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инфлационния риск като: **нисък риск**.

➤ Риск от лицензионни режими:

Отговорните власти провеждат политика по намаляване броя на отежняващите лицензии и разрешителни, и опростяване на тези, които останат в сила. Това ще окаже благоприятно влияние върху ограничаването на бюрокрацията и корупционните практики. Създадена е и информационна система - административен регистър на регулаторните режими (лицензионни, разрешителни, регистрационни, съгласувателни).

- * На база посоченото по-горе и познаването на регулаторната среда, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме риска от лицензионни режими като: **без риск**.

➤ Други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори:

Рискът, асоцииран със степента на стабилност и перспективите за растеж на националната икономика, влияе съществено при формиране на нагласите и поведението на инвеститорите.

Прогнозите на експертите са икономиката да продължи да расте макар и леко да забавя темпото, постигнато през последните две години. И ако през изминалата 2017 г. напредъкът се е движел основно от износ и потребление, очакванията за 2018 г. са водещо да е вътрешното търсене. Аргументът - подобрени условия на пазара на труда. В допълнение лихвите по кредити и депозити ще останат ниски, като очакванията са заемите за фирмите и домакинствата да нараснат с по-високи темпове през новата година, което също ще повлияе на потреблението. То от своя страна ще доведе до умерена, но положителна инфлация през новата 2018 г. Очакванията са тя да бъде допълнително подкрепена и от по-високите цени на петрола след срещата на ОПЕК в края на ноември миналата година. Прогнозите са за забавяне на ръста на износа, което може да има относително негативно влияние върху някои от експортните сектори в икономиката.

Ако има двигател на икономиката, който през последната година не се активира, това са инвестициите. Очакванията обаче са през 2018 г. да има леко ускорение - заради еврофондовете и ниската цена на кредита. Според някои анализатори политическата несигурност може да отложи този процес за по-късен момент от годината. Други са по-оптимистично настроени - виждат политическите промени като шанс да се поведе дискусия за устойчиво развитие на страната - например как ръстът на икономиката да е по-бърз, по-балансиран и да се усеща от повече хора.

В същото време външните рискове за икономиката остават същите като през 2017 г. - свързани с пониския икономически растеж в Китай, забавяне на еврозоната и продължаващо влошаване на икономиката на Турция.

- Очакванията на повечето икономисти и организации са през 2017 г. БВП на България да расте с между 2.7% и 2.9%. Има и по-оптимистични прогнози, тъй като според анализатори икономическият цикъл на България все още е във фаза на растеж, а пикът ѝ ще е към края на 2017 г. - началото на 2018 г.

✱ На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме другите рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори като: **ниски рискове.**

✱

♦ **Несистематични (микроикономически) рискове:**

Традиционно несистематичните рискове се разглеждат на две нива – отраслов риск, касаещ несигурностите в развитието на отрасъла ни и общ фирмен риск, произтичащ от спецификите на дружеството ни.

✓ **Отраслов (секторен) риск:**

Появява се във вероятността от негативни тенденции в развитието на отрасъла като цяло, технологичната обезпеченост, нормативната база, конкурентната среда и характеристиките на пазарната среда за продуктите и суровините, употребявани в отрасъла. Рискът се свързва преди всичко с отражението върху възможността за реализиране на доходи в рамките на отрасъла и по-конкретно на технологичните промени или измененията в специфичната нормативна база.

Отраслите с голям потенциал в България, които следва да се стимулират от правителството са: туризъм, селско стопанство, IT сектор, иновации и аутсорсинг на услуги.

✱ На база посоченото по-горе и спецификата на отрасъла ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме отрасловия риск като: **нисък риск.**

✓ **Технологичен риск:**

Технологичният риск е произведен от необходимите нови технологии за обслужване дейността на дружеството и от скоростта, с която се развиват те. Налице е обратна зависимост на този риск спрямо технологичното фирмено обезпечение.

✱ На база използваните от дружеството ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като: **нисък риск.**

✓ **Фирмен риск:**

Свързан е с характера на основната дейност на дружеството, с технологията и организацията на цялостната му активност, както и с обезпечеността на дружеството с финансови ресурси. Подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск. Основният фирмен риск е свързан със способността на дружеството да генерира приходи, а оттам и положителен финансов резултат.

Управлението на фирмения риск за дружеството ни засяга анализа на продуктите/услугите, които се предлагат от „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца, обезпечеността с човешки ресурси, управленските решения на оперативното и стратегическо ниво, контрола върху прилагането на приетите планове и стратегии за развитие.

- * На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като: **нисък риск.**

✓ **Финансов риск:**

Финансовият риск на дружеството е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията и изплащането на задълженията към банковите и др. институции, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние.

Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задължнялост. Негативен ефект върху предприятията и задължнялостта имат ниският ръст на БВП, неблагоприятният бизнес климат, свиването на инвестициите, нарастването на случаите с фактическа неплатежоспособност, фалитите и бавните процедури по несъстоятелност. Броят на необслужените кредити остава висок. Положително влияние върху задължнялостта може да се очаква от засилването на износа, ниските петролни цени, получаването на средства от ЕС и евентуалното ускоряване на икономическия ръст у нас благодарение на постепенното икономическо подобрене в страните на ЕС. Но основно решение на проблема засега е ускореното усвояване на еврофондове и по-достъпното, нисколихвено, банково финансиране за бизнеса, както и директивното налагане на срокове за разплащане.

Управлението на финансовия риск за дружеството ни е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи /повишаване събираемостта на вземанията/ определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

- * На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: **нисък риск.**

✓ **Ликвиден риск:**

Неспособността на дружеството да покрива насрещните си задължения съгласно техния падеж е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в дружеството на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той трябва да се поддържа в оптимално равнище, като се контролира както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и от клиентите на дружеството.

Управлението на ликвидния риск за дружеството ни изисква консервативна политика по ликвидността чрез постоянно поддържане на оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност за финансиране на фирмената дейност, осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси, ежедневен мониторинг на наличните парични средства, предстоящи плащания и падежи.

- * На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на дружеството ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: **без риск.**

✓ **Ценови риск:**

Ценовият риск се определя в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените производствени разходи. Продажната цена трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определена норма на печалба. Цената, съответно не следва да се отдалечава значително от дефинираната на пазара, тъй като това ще рефлектира върху търсенето на фирмените продукти/услуги.

Управлението на ценовия риск за дружеството ни изисква периодичен анализ и предоговаряне на договорните параметри с клиенти и доставчици съобразно пазарните промени.

- * На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на произведената от нас продукция / предлагани услуги, както и нивото на вътрешнофирмени разходи и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **без риск.**

✓ **Риск, свързан с паричния поток:**

Рискът, свързан с паричния поток разглежда проблемите с наличните парични средства в дружеството. Тук от съществено значение е договорната политика, която следва да защитава фирмените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за дружеството ни изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

- * На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като: **без риск.**

✓ **Кредитен риск:**

Ако дружеството използва заемни средства, то тогава е изложено на кредитен риск. Възниква, когато съществува вероятност кредитополучателят да не изпълнява съзнателно или да е в невъзможност да изпълни поетия от него ангажимент по сключения договор за заем или когато клиентите на дружеството не са в състояние да изплатят изцяло или в обичайно предвидимите срокове дължимите от тях суми.

Управлението на кредитния риск за дружеството ни изисква предоставяне на отсрочени плащания (продажби с отложен падеж) на клиенти с дългогодишна история и партньорски взаимоотношения, добро финансово състояние и липса на нарушения по спазване на кредитния период. Кредитната ни политика има отношение към събираемостта на вземанията, които следва да се контролират текущо чрез ежедневен преглед на откритите позиции по клиенти и извършените плащания.

- * На база посоченото по-горе, познаването на кредитната политика на банките, състоянието на банковата система по време на финансова криза, както и кредитната политика на дружеството, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като: **без риск.**

✓ **Инвестиционен риск:**

Инвестиционният риск се изразява в това дали реалната доходност от направена инвестиция се различава от предварително планираната такава. Поради дефицита на финансов ресурс и съществуващата финансова криза, банките не финансират много от проектите, класирани по новите

рискови матрици. Налага се преразглеждане на планираните инвестиции и специално внимание върху тези с критична значимост за успеха на дружеството и върху тези с бърза възвръщаемост.

За управление на инвестиционния риск се прилага политика на хеджиране - застраховка срещу неблагоприятни събития, която не ги предотвратява, но ограничава последиците от тях.

- ✱ На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инвестиционния риск като: **нисък риск**.

✓ **Регулативен риск:**

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове или вътрешнодружествените документи, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността дружеството да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

- ✱ На база посоченото по-горе, прилаганата от дружеството ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме регулативния риск като: **без риск**.

✓ **Рискове, свързани с продуктите и пазарите:**

Този риск се свързва с възможността на дружеството да произвежда продукти / услуги, които не могат да се реализират успешно на съществуващия пазар. Рисковете по отношение на пазарите са свързани с ограниченията, които налагат международните пазари по отношение стандартите за качество. Пазарната война се води предимно на база цена, което води до нейното редуциране.

Управлението на риска, свързан с продуктите и пазарите за дружеството ни изисква прецизна сегментация и анализ на потенциала на съществуващите пазарни сегменти и при необходимост – проучване на възможностите за диверсифициране на дейността (разработване на нови продукти и услуги за нови пазари).

- ✱ На база посоченото по-горе и изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме рисковете, свързани с продуктите и пазарите като: **без риск**.

✓ **Риск, свързан с корпоративната сигурност:**

Този риск е актуален и засяга редица аспекти от фирмената сигурност като ефективно противодействие на нелоялната конкуренция; надеждна защита на търговската тайна; прилагане на практически мерки за редуциране и неутрализиране на корпоративни заплахи; мотивиране, обучаване и възпитаване на служителите за избягване пропуски в системата за фирмена сигурност.

- ✱ На база посоченото по-горе и познаване нивото на фирмена сигурност, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с корпоративната сигурност като: **нисък риск**.

ТАБЛИЦА НА АКТИВ® ЗА ПРОХОДИМОСТТА НА БИЗНЕСА

	Политически риск	Валутен риск	Инфлационен риск	Риск от лицензионни режими	Други рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори	Секторен риск	Технологичен риск	Фирмен риск	Финансов риск	Ликвиден риск	Ценови риск	Риск, свързан с паричния поток	Кредитен риск	Инвестиционен риск	Регулативен риск	Рискове, свързани с продуктите и пазарите	Рискове, свързани с корпоративната сигурност
Много висок																	
Висок																	
Среден																	
Нисък																	
Без риск																	

■ **Труднопроходимо поле (много висок / висок / среден)**
■ **Леснопроходимо поле (нисък / без риск)**

III. АНАЛИЗ на ФИНАНСОВИ и НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ (съгл. чл. 39, т. 2 от ЗС)

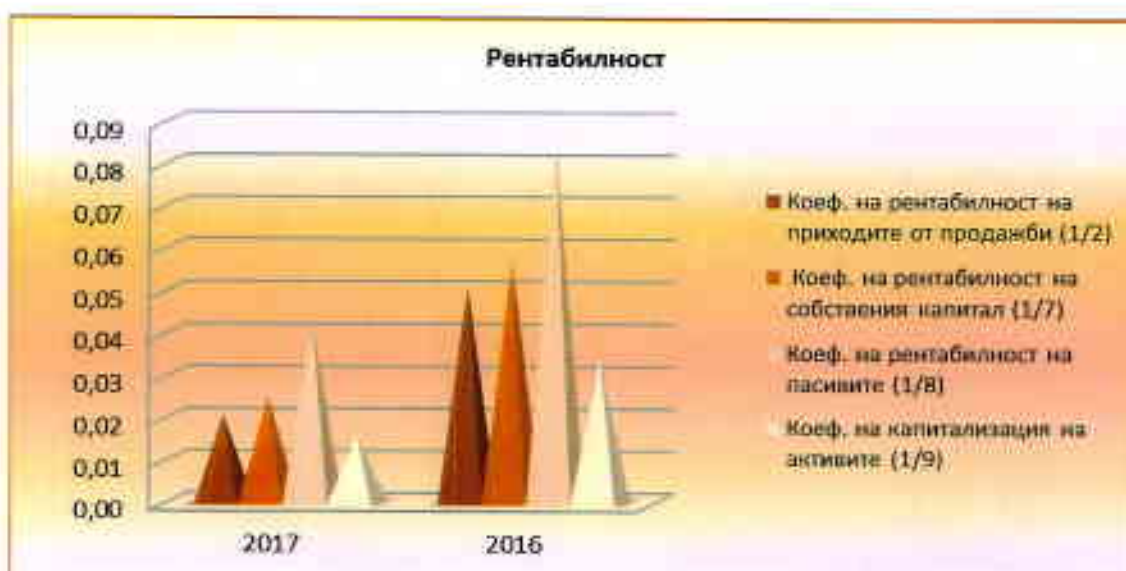
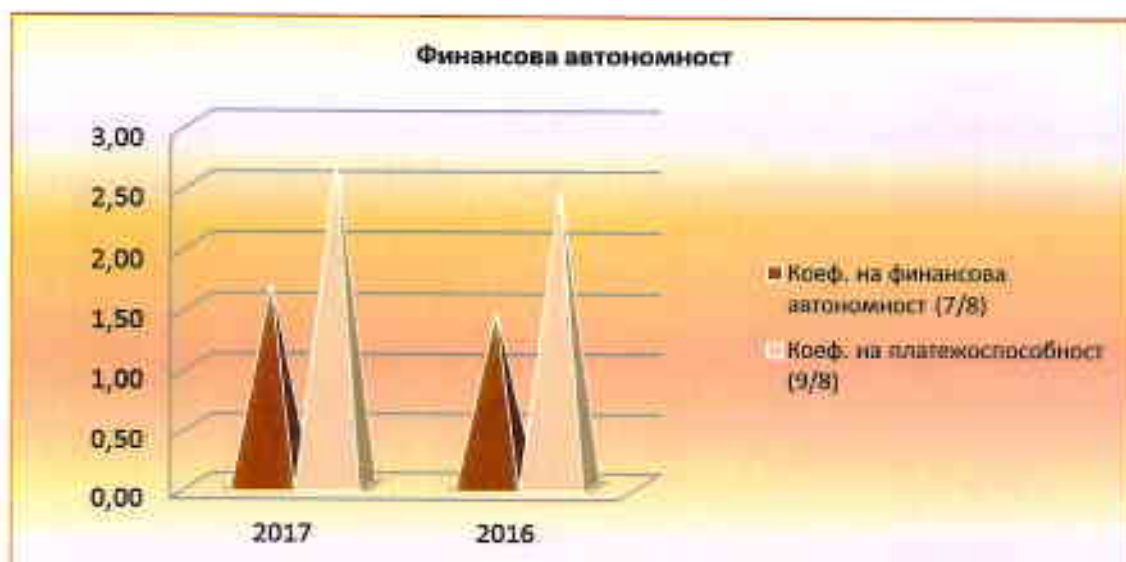
✓ Финансови показатели

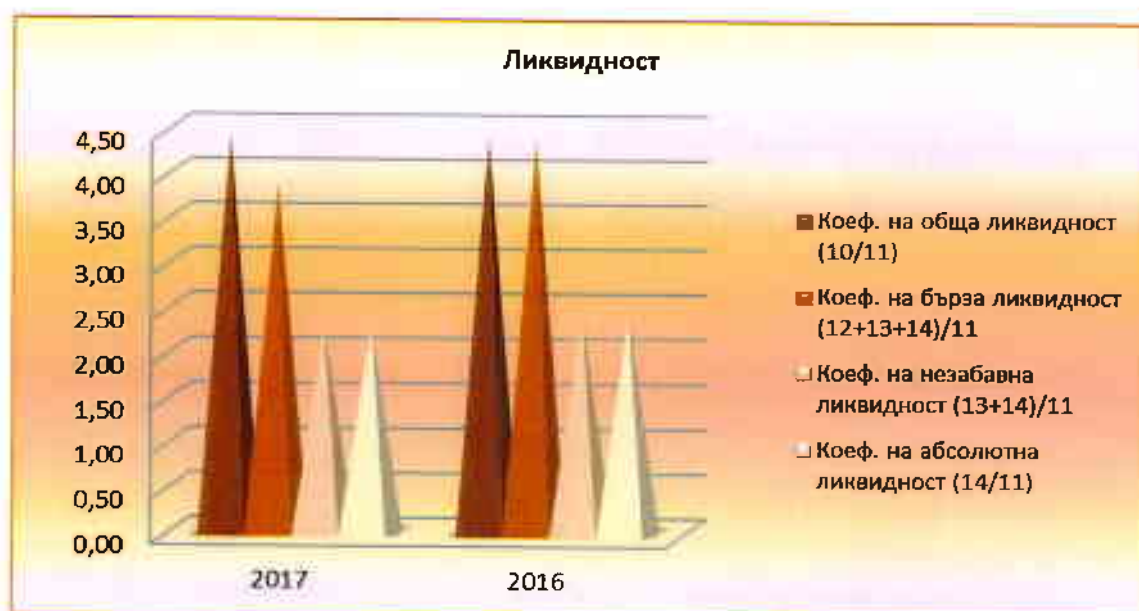
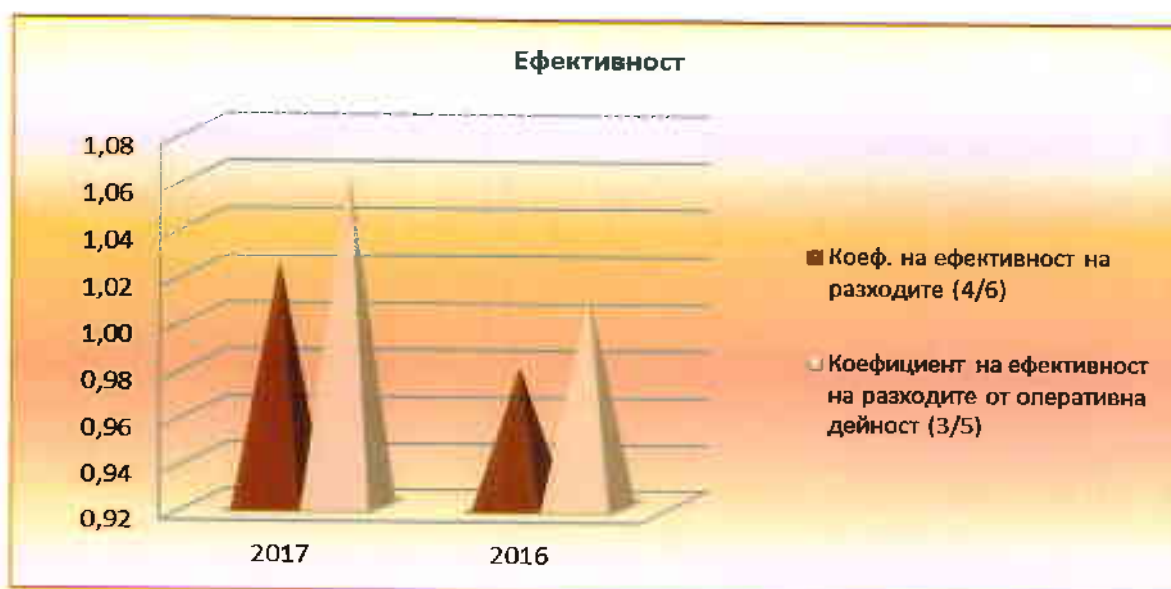
Постигнатите от дружеството **финансови показатели** за 2017 г. спрямо 2016 г. са както следва:

хил. лв.

№:	Показатели:	2017	2016	2017/2016	
		годин а	годин а	стойнос т	процен т
1	Финансов резултат	345	772	-427	-55,3%
2	Нетни приходи от продажби	16603	15104	1499	9,9%
3	Общо приходи от оперативна дейност	16814	15795	1019	6,5%
4	Общо приходи	16838	15835	1003	6,3%
5	Общо разходи за оперативна дейност	15827	14937	890	6,0%
6	Общо разходи	16436	15463	973	6,3%
7	Собствен капитал	13704	13377	327	2,4%
8	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	8145	9204	-1059	-11,5%
9	Обща сума на активите	21849	22581	-732	-3,2%
10	Краткотрайни активи	9614	9001	613	6,8%
11	Краткосрочни задължения	2177	2047	130	6,4%
12	Краткосрочни вземания	3428	3966	-538	-13,6%
13	Краткосрочни финансови активи (без парични средства)	0	0	0	0,0%
14	Парични средства	5005	3995	1010	25,3%
15	Материални запаси	1181	1040	141	13,6%
16	Дългосрочни задължения	5968	7158	-1190	-16,6%
Рентабилност:					
17	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0,0208	0,0511	-0,0303	-59,3%
18	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/7)	0,0252	0,0577	-0,0325	-56,4%
19	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/8)	0,0424	0,0839	-0,0415	-49,5%
20	Коеф. на капитализация на активите (1/9)	0,0158	0,0342	-0,0184	-53,8%
Ефективност:					
21	Коеф. на ефективност на разходите (4/6)	1,0245	0,9797	0,0448	4,6%
22	Коефициент на ефективност на разходите от оперативна дейност (3/5)	1,0624	1,0116	0,0508	5,0%
Ликвидност:					
23	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	4,4162	4,3993	0,0169	0,4%
24	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	3,8737	4,3847	-0,5110	-11,7%
25	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/11	2,2990	2,4462	-0,1472	-6,0%
26	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	2,2990	2,4462	-0,1472	-6,0%
Финансова автономност:					
27	Коеф. на финансова автономност (7/8)	1,6825	1,4534	0,2291	15,8%
28	Коеф. на платежоспособност (9/8)	2,6825	2,4534	0,2291	9,3%

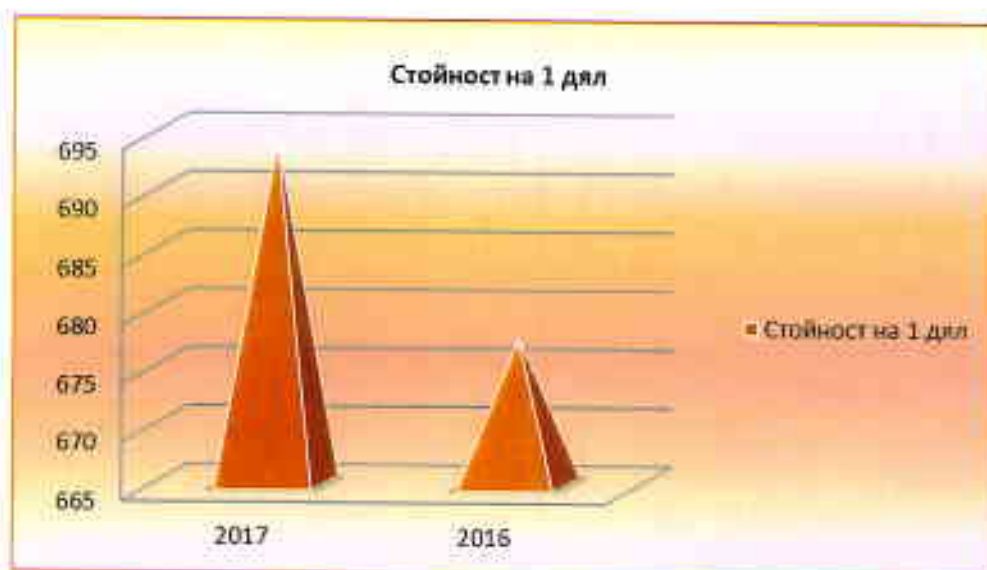
Стойността на дружеството за 2017 г. спрямо 2016 г. е както следва:

(лева)

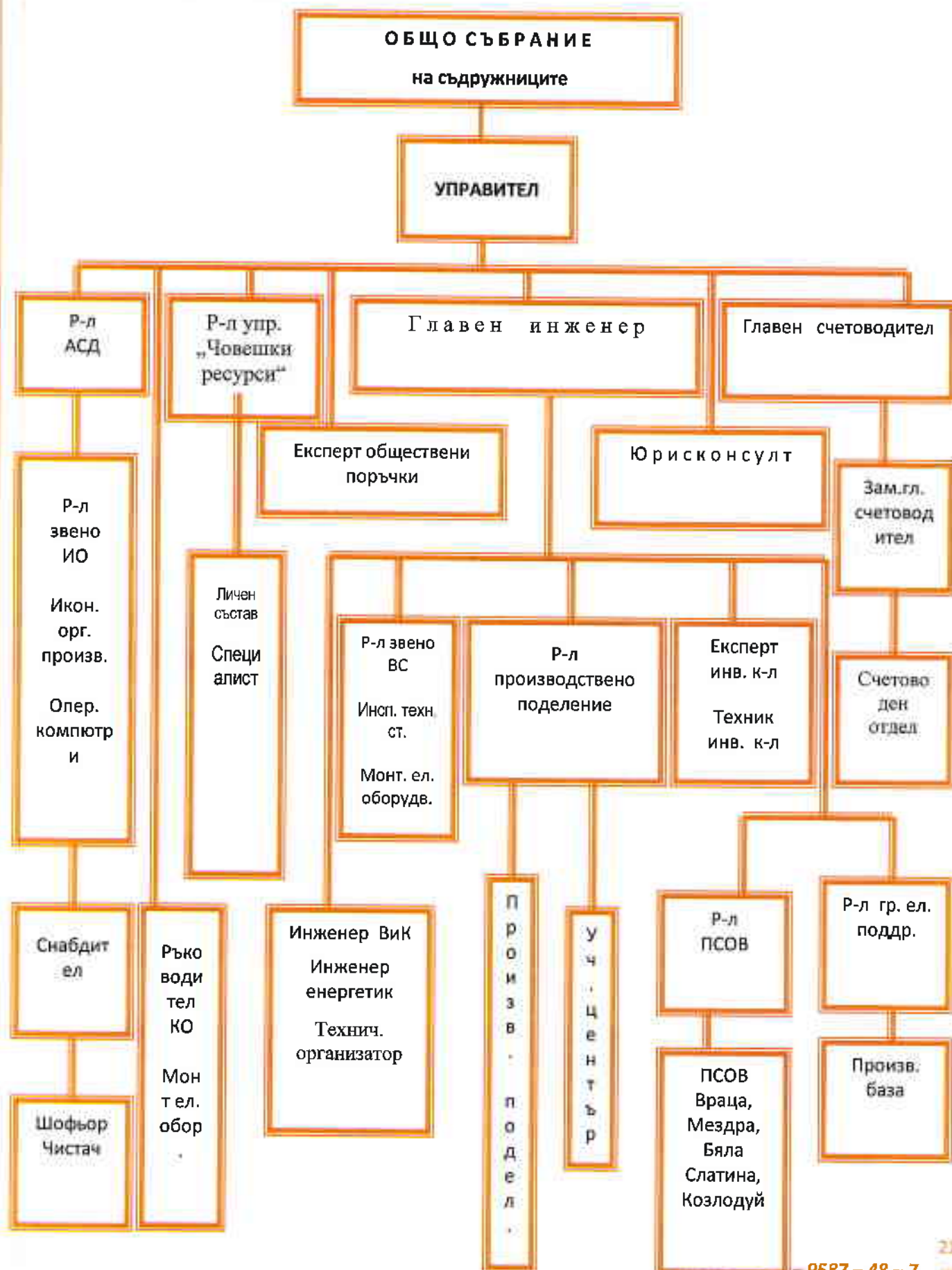
	2017	2016
Стойност на 100% от собствения капитал	13 703 536	13 376 699
Брой дялове	19 744	19 744
Стойност на 1 дял	694,06	677,51

	2017	2016
Стойност на 1 дял	694	678

- ✓ **Нефинансови показатели**
 - **Организационна структура**

➤ **Численост и структура на персонала по категории:**

Категория	2017	2016
Общо, в т.ч.	475	489
Ръководители	25	28
Специалисти	11	19
Техници и приложни специалисти	14	32
Помощен административен персонал	34	34
Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	24	24
Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	0	0
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	39	125
Машинни оператори и монтажници	75	56
Професии, неизискващи специална квалификация	253	171

Разпределение на персонала по категории за 2016г.

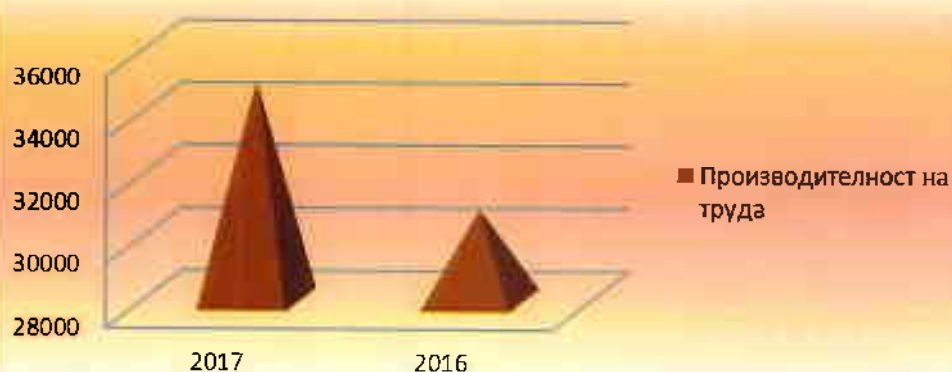
- Ръководители
- Специалисти
- Техници и приложни специалисти
- Помощен административен персонал
- Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната
- Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство
- Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии
- Машинни оператори и монтажници
- Професии, неизискващи специална квалификация

➤ **Производителност на труда:**

(лева)

Производителност на труда		
Години	2017	2016
Средносписъчен състав	475	489
Нетни приходи от продажби	16 602 923	15 104 483
Нетни приходи от продажби / 1 лице	34954	30889

Производителност на труда
(нетни приходи от продажби спрямо 1 лице от средносписъчния състав на персонала)

➤ **Рентабилност на труда:**

(лева)

Рентабилност на труда		
Години	2017	2016
Средносписъчен състав	475	489
Финансов резултат	344 757	772 652
Финансов резултат / 1 лице	726	1580

Рентабилност на труда
(финансов резултат спрямо 1 лице от средносписъчния състав на персонала)

➤ Издръжка на едно лице от средносписъчния състав на персонала:

(лева)

Издръжка на едно лице от средносписъчния състав на персонала		
Година	2017	2016
Персонал	475	489
Възнаграждения и осигуровки*	5 581 433	5 270 449
Издръжка на 1 лице, лв.	11750	10778
* От отчета за приходите и разходите		

Издръжка на едно лице от персонала (лв.)		
	2017	2016
Издръжка на 1 лице	11750,3853	10778,0143

- Картина на АКТИВ® за издръжка на едно лице от средносписъчния състав на персонала спрямо производителност на труда и рентабилност на труда:

(лева)

Година	2017	2016
Издръжка на едно лице от персонала	11750	10778,01
Производителност на труда (спрямо нетни приходи от продажби)	34953,52	30888,51
Рентабилност на труда (спрямо финансов резултат)	726	1 580

- Политика по опазване на околната среда

„Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца полага усилия за постигане на непрекъснато подобрене на екологичните показатели и резултатността си спрямо околната среда при осъществяване на дейността си, в производството и предлагането на стоки/ продукти / услуги

Основните принципи и приоритети на политиката по опазване на околната среда са:

- оценка влиянието върху околната среда на осъществяваните от дружеството дейности, предлаганите стоки /продукти / услуги;
- съответствие с нормативните изисквания по опазване на околната среда, имащи отношение към дейностите и процесите на дружеството и техните аспекти;
- спазване на всички нормативни актове и вътрешни разпоредби за опазване на околната среда;
- Следена на ключовите характеристики на процесите и дейностите, имащи значимо въздействие върху околната среда и вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда;
- представяне на пазара на екологично безопасни продукти и услуги, в които не се използват или се използват по-малко вредни вещества, които изискват по-малко природни ресурси и консумират по-малко енергия;
- икономия на енергия, материали и хартия във всички дейности;
- ефективно управление на генерираните отпадъци, намаляването и рециклирането им;
- ангажираността и съпричастността на работещите в дружеството по отношение на политика за опазване на околната среда;
- обучение и засилване на персоналната отговорност на работещите към опазване на околната среда;
- популяризация на концепцията за „зелена околна среда“ сред персонала, клиентите и доставчиците на дружеството.

Всички данни и стойности, използвани при изчисление на финансовите и нефинансовите показатели са представени в годишния финансов отчет на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца за 2017г. и всички от съществено значение разяснения по отношение на сумите на разходите са оповестени в приложението към годишния финансов отчет.

IV. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (съгл. чл. 39, т.5 от ЗС)

През 2017 г. „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не е развивало действия, свързани с научноизследователската и развойна дейност, както следва:

V. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (съгл. чл. 39, т. 3 от ЗС)

След съставянето на Годишния финансов отчет за отчетната 2017г. в „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не са настъпили важни събития, които да повлияят на финансовия резултат.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СДЕЛКИ (съгл. т. 3 от Приложение № 10)

През отчетната 2017г. в „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не е сключило съществени сделки.

VII. СДЕЛКИ, СКЛЮЧЕНИ МЕЖДУ „ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ“ ООД гр.Враца и СВЪРЗАНИ ЛИЦА, СДЕЛКИ ИЗВЪН ОБИЧАЙНАТА МУ ДЕЙНОСТ И СДЕЛКИ, КОИТО СЪЩЕСТВЕНО СЕ ОТКЛОНЯВАТ ОТ ПАЗАРНИТЕ УСЛОВИЯ (съгл. т. 4 от Приложение № 10)

- Информация за сключените сделки със свързани лица:**

През отчетната 2017г. „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца няма такава информация за сключени сделки със свързани лица.

- Информация за сключените сделки извън обичайната дейност:**

През отчетната 2017г. „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца няма такава информация за сключени сделки извън обичайната му дейност.

- Информация за сключените сделки, които съществено се отклоняват от пазарните условия**

През отчетната 2017г. „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца няма такава информация за сключени сделки, които съществено се отклоняват от пазарните условия

VIII. СЪБИТИЯ ОТ СЪЩЕСТВЕН ХАРАКТЕР

През отчетната 2017г. в „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не са се случили събития от съществен характер.

IX. СКЛЮЧЕНИ ОТ „ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ“ ООД гр.Враца, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ в качеството на заемодатели (съгл. т. 9 от Приложение № 10)

- Информация за сключени от „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца договори за заем:**

Дружеството няма сключени договори за заем.

- Информация за предоставени гаранции, включително на свързани лица:**

Дружеството има предоставена банкова гаранция в размер на 45 000,00 лева

Основание	В полза на	Вид свързаност	Краен срок на погасяване	Цел
Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системи и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги	Асоциация по ВиК на обособена територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца	Бенефициер	16 часа на 09,01,2021г.	За точно изпълнение на договорните си задължения

Х. АНАЛИЗ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ПОСТИГНАТИТЕ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, отразени във финансовия отчет за финансовата година и по-рано ПУБЛИКУВАНИ ПРОГНОЗИ ЗА ТЕЗИ РЕЗУЛТАТИ (съгл. т. 11 от Приложение № 10)

№	Показатели:	2017	Прогнози	Съотношение	
		година		стойност	процент
1	Общо приходи	16838059	16015000	823059	5,1%
2	Общо разходи	16436127	15635000	801127	5%
3	Финансов резултат	344757	388000	-43243	-11,1%

Посочените по-горе съотношения между постигнатите финансови резултати, посочени в ГФО „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца за 2017г. спрямо публикуваните по-рано прогнози за тези резултати се дължат на:

1. Фактурирани приходи от продажба на услуги в т.ч. по договор с АВИК който не са били прогнозирани.
2. Увеличение на финансовите разходи – увеличение на задължението за придобити права в резултат на разгръщане на дисконта.

XI. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ (съгл. чл.39, т.8 от ЗС и т. 12 от Приложение № 10)

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца касае способността му да:**
 - изпълнява задълженията си навременно;
 - реализира добра събираемост на вземанията;
 - генерира приходи, а оттам и печалба;
 - финансира приоритетно ключови инвестиционни проекти;
 - да инвестира в рентабилни инвестиции.

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца отчита влиянието на ключови фактори като:**
 - междуфирмените вземания и задължения;
 - събираемост на вземанията;
 - ценова политика;
 - търговска политика;
 - политиката на хеджиране;
 - данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
 - плащане на санкции;
 - технологичната обезпеченост на дружеството;
 - стимулиране и регулиране на производството и потреблението;
 - пазари за реализация на произведената продукция / предлаганите услуги;
 - конкурентоспособността на дружеството;
 - взаимоотношения с финансово-кредитни институции;

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца включва следните принципи:**
 - стриктно спазване на действащото законодателство;
 - мониторинг на ключови финансови показатели;
 - обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
 - своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на дружеството при възможно най-изгодни условия;
 - ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
 - управление на капитала и активите на дружествата (включително и привлечените капитали);
 - финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на дружеството.

- **Информация за задълженията на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца и възможностите за тяхното обслужване:**

„Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца има следните задължения:

(хил.лв.)

Вид	Стойност	Основание	Срок на погасяване
Доставчици	354	доставки на материали и услуги	текущи
Задължения за ДДС	120	ДДС за м.декември 2017г.	14.01.2018г.
Данък върху доходите на физ.лица	48	ДДФЛ за м.декември 2017г.	25.02.2018г.
Други данъци	9		31.03.2018г.
Задължения към персонал	420	Заплати м.декември 2017г.	30.01.2018г.
Задължения за социално осигуряване	260	Заплати м.декември 2017г.	25.01.2018г.
Други в т.ч. депозитиза участие в търг	170 17		Без срок

„Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца има следните възможности за тяхното покриване:

(хил.лв.)

Стойност на вземанията	Стойност на паричните средства	Стойност на задълженията	Възможност да обслужването на задълженията
(1)	(2)	(3)	(4) = (1+2 -3)
3428	5005	1381	7052

От таблицата по-горе е видно, че стойността на задълженията е по-малка от стойността на вземанията и наличните парични средства на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца.

Евентуалните **заплахи**, пред които „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца може да се изправи, включително влиянието и неговата експозиция по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток са посочени в т.ІІ „Характеристика на дейността“, т. „Рискове, пред които дружеството е изправено“ на настоящия Годишен доклад за дейността.

ХІІ. НАСТЪПИЛИ ПРОМЕНИ В ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ (съгл. т. 14 от Приложение № 10)

През отчетната 2017г. в основните принципи на управление на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не са настъпили промени.

XIII. ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИЛАГАНЕТО СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (съгл. т. 15 от Приложение № 10)

Вътрешният контрол и управлението на риска са динамични и итеративни процеси, осъществявани от управителните и контролните органи, създадени да осигурят разумна степен на сигурност по отношение на постигане на целите на организацията в посока постигане на ефективност и ефикасност на операциите; надеждност на финансовите отчети; спазване и прилагане на съществуващите закони и регулаторни рамки.

На основание чл. 2 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца има разработена и функционираща система за финансово управление и контрол, включваща политики и процедури с цел да се постигне разумна увереност, че целите на дружеството са постигнати чрез:

1. съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
2. надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
3. икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
4. опазване на активите и информацията.

Разработената система на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечава адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Основните елементи и характеристики на системата на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца включва следните взаимосвързани елементи:

Елементи	Принципи
Контролна среда	<ol style="list-style-type: none"> 1. личната почтеност и професионална етика на ръководството и персонала на организацията; 2. управленската философия и стил на работа; 3. организационната структура, осигуряваща разделение на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване; 4. политиките и практиките по управление на човешките ресурси; 5. компетентността на персонала.
Управление на риска	<ol style="list-style-type: none"> 1. идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати. 2. организиране, документиране и докладване пред компетентните органи предприетите мерки за предотвратяване риска от измами и нередности, засягащи финансовите интереси на Европейските общности.
Контролни дейности	<ol style="list-style-type: none"> 1. процедури за разрешаване и одобряване; 2. разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол; 3. система за двоен подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършване на плащане без подписите на ръководителя на организацията и лицето, отговорно за счетоводните записвания; 4. правила за достъп до активите и информацията; 5. предварителен контрол за законосъобразност, който може да се извършва от назначени за целта финансови контрольори или други лица, определени от

	<p>ръководителя на организацията;</p> <p>6. процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции;</p> <p>7. докладване и проверка на дейностите - оценка на ефикасността и ефективността на операциите;</p> <p>8. процедури за наблюдение;</p> <p>9. правила за управление на човешките ресурси;</p> <p>10. правила за документиране на всички операции и действия, свързани с дейността на организацията;</p> <p>11. правила за спазване на лична почтеност и професионална етика.</p>
Информация и комуникация	<p>1. идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която да позволява на всяко длъжностно лице да поеме определена отговорност;</p> <p>2. ефективна комуникация, която да протича по хоризонтала и вертикала до всички йерархични нива на организацията;</p> <p>3. изграждане на подходяща информационна система за управление на организацията с цел свеждане до знанието на всички служители на ясни и точни указания и разпореждания по отношение на ролята и отговорностите им във връзка с финансовото управление и контрол;</p> <p>4. прилагане на система за документиране и документооборот, съдържаща правила за съставяне, оформяне, движение, използване и архивиране на документите;</p> <p>5. документиране на всички операции, процеси и трансакции с цел осигуряване на адекватна одитна пътека за проследимост и наблюдение;</p> <p>6. изграждане на ефективна и навременна система за отчетност, включваща: нива и срокове за докладване; видове отчети, които се представят на ръководството; форми на докладване при откриване на грешки, нередности, неправилна употреба, измами или злоупотреба;</p>
Мониторинг	<p>1. Текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит</p>

Като част от принципите на мониторинга, вътрешният одит е независима и обективна дейност за предоставяне на увереност и консултиране, предназначена да носи полза и да подобрява дейността на дружеството. Вътрешният одит помага на организацията да постигне целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите за управление на риска, контрол и управление. На основание чл. 12, ал. 1 и ал. 2, т. 8 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца има изградено звено за вътрешен одит с основни функции и задачи да:

1. идентифицира и оценява рисковете в дружеството;
2. оценява адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол по отношение на:
 - a. идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на дружеството;
 - b. съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите;
 - c. надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;
 - d. ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите;
 - e. опазването на активите и информацията;
 - f. изпълнението на задачите и постигането на целите;
3. дава препоръки за подобряване на дейностите в дружеството.

Една от основните цели на системата за финансово управление и контрол и звеното за вътрешен одит е да подпомага мениджмънта и други заинтересовани страни при оценка надеждността на финансовите отчети на дружеството.

Основните характеристики на системата за финансово управление и контрол в процеса на изготвяне на финансовия отчет за 2016г., са:

Компоненти	Принципи
Среда на контрол	<p>Определяне на средата, в която дружеството функционира:</p> <ul style="list-style-type: none"> • индустрия, регулаторни фактори, обща рамка за финансово отчитане; • естеството на предприятието – дейност, собственост, организационно – управленска структура, инвестиционна политика, структура на финансиране; • избор и прилагане на счетоводната политика; • бизнес намерения / бизнес програма и резултати; • оценка на финансовите показатели;
Оценка на риска	Идентифициране и оценка на рисковете от съществени отклонения на ниво „финансов отчет“ и „вярност на отчитане на сделки и операции, салда по сметки и оповестявания“.
Контрол на дейностите	<p>Спазване на правилата и процедури, кореспондиращи с:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оторизацията; • Прегледите на резултатите от дейността; • Обработка на информацията; • Физическите контроли; • Разпределение на задълженията
Информация и комуникация	Прилагане на информационните системи – автоматизирани или неавтоматизирани за: инициране, отразяване, обработка и отчитане на сделки и операции или други финансови данни, включени във финансовия отчет; осигуряване и навременност, наличие и точност на информацията, анализ, текущо наблюдение на резултатите от дейността, политиките и процедурите, ефективното разпределение на задълженията чрез приложимите системи за сигурност в приложимите програми, бази данни и операционна система, вътрешния и външния обмен на информацията.
Дейности по мониторинга	Текущо наблюдение на въведените системи и контроли, тяхната ефективност във времето, извеждане на проблеми или очертаване на области, нуждаещи се от подобрене.

XIV. ПРОМЕНИ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ (съгл. т. 16 от Приложение № 10)

През отчетната 2017г. в управителните и контролните органи на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не са настъпили промени.

XV. РАЗМЕР НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА, НАГРАДИТЕ И/ИЛИ ПОЛЗИТЕ НА ВСЕКИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ И КОНТРОЛНИТЕ ОРГАНИ (т. 17 от Приложение № 10)

- **Информация за получените възнаграждения на членовете на управителните и контролните органи на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца:**

Получател	Сума в лева	Основание
Управител	61 030	Договор за управление
Контрольор	21580	Договор за контр.

- **Информация за получените непарични възнаграждения на членовете на управителните и контролните органи на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца:**
Няма такава информация.
- **Информация за условни възнаграждения, възникнали през годината на членовете на управителните и контролните органи на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца:**
Няма такава информация.
- **Информация за разсрочени възнаграждения, възникнали през годината на членовете на управителните и контролните органи на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца:**
Няма информация за разсрочени възнаграждения.

XVI. ИЗВЕСТНИ НА „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца ДОГОВОРЕНОСТИ, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял дялове от настоящи съдружници (съгл. т. 19 от Приложение № 10)

На „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял дялове от настоящи съдружници.

XVII. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ НА „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр.Враца (съгл. чл. 39, т.4 от ЗС)

Стратегии:

1. Стратегия за пазарно развитие:

- Задоволяване в максимална степен потребностите на основните потребителски сегменти;
- Предлагане на конкурентни цени;

2. Стратегия на вътрешно развитие:

- Оптимизиране на оперативните разходи;
- Увеличаване производителността и рентабилността на труда;
- Повишаване квалификацията на работниците/служителите;

Прогнозни финансови резултати:

(хил.лв.)

№	Показатели:	Прогноза 2018	2017	Прогноза 2018/2017	
		година	година	стойност	процент
1	Финансов резултат	388	345	43	12,5%
2	Нетни приходи от продажби	20720	16603	4117	24,8%
3	Общо приходи от оперативна дейност	20720	16814	3906	23,2%
4	Общо приходи	20735	16838	3897	23,1%
5	Общо разходи за оперативна дейност	20307	15827	4480	28,3%
6	Общо разходи	20332	16436	3896	23,7%
7	Собствен капитал	14092	13704	388	2,8%
8	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	7781	8145	-364	-4,5%
9	Обща сума на активите	22986	21849	1137	5,2%
10	Краткотрайни активи	9605	9614	-9	-0,1%
11	Краткосрочни задължения	2145	2177	-32	-1,5%
12	Краткосрочни вземания	3315	3428	-113	-3,3%
13	Краткосрочни финансови активи (без парични средства)	0	0	0	0,0%
14	Парични средства	5015	5005	10	0,2%
15	Материални запаси	1145	1181	-36	-3,0%
16	Дългосрочни задължения	5636	5968	-332	-5,6%
Рентабилност:					
17	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0,0187	0,0208	-0,0021	-9,9%
18	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/7)	0,0275	0,0252	0,0024	9,4%
19	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/8)	0,0499	0,0424	0,0075	17,7%
20	Коеф. на капитализация на активите (1/9)	0,0169	0,0158	0,0011	6,9%
Ефективност:					
21	Коеф. на ефективност на разходите (4/6)	1,0198	1,0245	-0,0046	-0,5%
22	Коефициент на ефективност на разходите от оперативна дейност (3/5)	1,0203	1,0624	-0,0420	-4,0%
Ликвидност:					
23	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	4,4779	4,4162	0,0617	1,4%
24	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	3,8834	3,8737	0,0098	0,3%
25	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/11	2,3380	2,2990	0,0390	1,7%
26	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	2,3380	2,2990	0,0390	1,7%
Финансова автономност:					
27	Коеф. на финансова автономност (7/8)	1,8111	1,6825	0,1286	7,6%
28	Коеф. на платежеспособност (9/8)	2,9541	2,6825	0,2716	10,1%

